

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/170/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818203213
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8818203213.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovanému: K. V., W.. X.X.XXXX, M. F. A. XXX, zastúpený: C. V., W.. XX.X.XXXX, M. F. A. XXX, o zaplatenie 12.314,24 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 12.314,24 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 12.314,24 eur od 17.5.2018 do zaplatenia, a to všetko mu povoľuje uhradiť v 50-eurových mesačných splátkach splatných vždy každého 26-teho dňa toho, ktorého mesiaca k rukám žalobcu, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietá.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 26.3.2019 domáhal, aby súd zaviazal Q. V. pôvodne žalovanú v 1. rade a K. V. pôvodne žalovaného v 2. rade (ďalej obaja aj ako „pôvodne žalovaní“) zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 12 314,24 eur s 6,49% úrokom z úveru zo sumy 11 593,90 eur od 17.05.2018 do zaplatenia a 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 12 314,24 eur od 17.05.2018 do zaplatenia a trovy konania.

2. Na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX XXX zo dňa 22.03.2010, (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca pôvodne žalovaným v 1. a 2. rade ako solidárnym dlžníkom medziúver vo výške 14 000,- eur. Žalovaní sa zaviazali do pridelenie cieľovej sumy vkladať na konto stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 25,20 eur a platiť 6,59 % ročne úrok za medziúver mesačnou splátkou vo výške 75,72 eur. Žalovaní sa zároveň zaviazali platiť poplatok za poistenie typu A vo výške 5,60 eur. Žalobca po pripísaní vkladu na konto sporenia tento v plnej výške preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver prevyšujúcu sumu preúčtoval naspäť na konto stavebného sporenia, pričom sa táto prevyšujúca suma započítala najskôr na poplatok za poistenie a následne ako vklad na stavebné sporenie. Od júla 2014 žalobca začal účtovať poplatok za poistenie na konto medziúveru, vklad prijatý na konto sporenia sa vo výške zodpovedajúcej úroku za medziúver a poplatok za poistenie preúčtoval na konto medziúveru a zostávajúca časť sa započítala ako vklad na konto sporenia. V zmysle čl. III. zmluvy o úvere, žalovaný I. udelil písomný súhlas s poistením typu A - poistenie zostatku dlhu, podľa ktorého je prijatý do poistenia ako poistená

osoba v životnom rizikovom poistení pre prípad smrti. Splátky sú splatné k prvému dňu mesiaca a musia byť uhradené do 15 dňa mesiaca. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 01.02.2018 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené žalobca dňa 16.05.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval naspenú sumu vo výške 2 406,10 eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 14 000,00 eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 11 593,90 eur (istina). Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (16.05.2018), predstavuje sumu vo výške 12 314,24 eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 11 593,90 eur; z nezaplatených 6,49 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 14 000 eur do 16.05.2018 spolu vo výške 561,74 eur a z nezaplatených poplatkov do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti spolu vo výške 158,60 eur. Žalobca si v žalobe neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celkovo vo výške 183,00 eur. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 16.05.2018 v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 17.05.2018. (12 497,24 eur - 183,00 eur = 12 314,24 eur, t. j. dlžná suma k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti podľa Výpisu z účtu medziúveru). Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. VII bod 6. úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 6,49 % p. a. úrokom za úver a v zmysle čl. VII bod 8. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, 5,00 % ročne úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 17.05.2018)

3. Uznesením zo dňa 01.04.2019, č.k. 5Csp/170/2018 - 33 súd konanie zastavil proti Q. V., nar.XX.XX.XXXX zomr. X.XX.XXXX, pôvodne žalovanej v 1. rade.

4. Žalovaný K. V. prostredníctvom zástupkyne uviedol, že žiada o povolenie uhradiť dlžnú sumu v splátkach po 50,- eur mesačne.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to zmluvou mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, z 22.3.2010, žiadosťou o úver zo dňa 08.03.2010, upozneniami na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z 1.2.2018 spolu s doručenkami, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 17.5.2018 spolu s doručenkou, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 17.05.2018 spolu s doručenkou, výpisom z účtu stavebného sporenia a výpis z účtu medziúveru, písomným podaním žalobcu zo dňa 20.5.2019 spolu s prílohou sadzovníkom poplatku pre fyzické osoby platným od 1.1.2010, písomným podaním žalobcu zo dňa 8.7.2019, odpoveďou na lustráciu v sociálnej poisťovni, odpoveďou na lustráciu v bankách, rozhodnutím Sociálnej poisťovne - ústredia zo dňa 30. novembra 2017, rozhodnutím Sociálnej poisťovne - ústredia zo dňa 29. novembra 2018, tlačivom pre dokladovanie pomerov strany konania, ktorá navrhuje, aby jej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov.

6. Podľa čl. I. zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere (ďalej len „zmluva“) uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi zo dňa 22.03.2010, žalobca poskytol dlžníkovi medziúver vo výške 14.000,- eur.

7. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol mimoriadny medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných ako aj všeobecných podmienok sa medziúver zmenil na stavebný úver vo výške cca 8400,- eur pod č. XXXXXXXX X XX. Presná výška stavebného úveru sa rovná rozdielu cieľovej a naspennej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení.

8. V zmysle článku II. zmluvy - Doba splatnosti, úročenie, vyplatenie a splácanie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru, dlžník je povinný v súlade so zmluvou ako aj zmluvou o stavebnom sporení a všeobecnými podmienkami pravidelne poukazovať na účet zmluvy mesačne vklad vo výške 25,20 eur. Dlžník sa zároveň zaväzuje uhradiť poskytnutý mimoriadny medziúver vrátane úroku, výška úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru je 6,49 % počas trvania prijatia dlžníka ako poistenej osoby typu A/B do poistenia definovaného v bode 10 tohto článku. Do pridelenia cieľovej sumy sa dlžník zaväzuje vkladať na účet zmluvy sumu 25,20,- eur mesačne. Do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaväzuje splácať úroky z mimoriadneho medziúveru mesačnými splátkami vo výške 75,72 eur a súčasne poplatky za poistenie vo výške 5,60,- eur mesačne.

9. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaviazal splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,7% ročne a vrátane poisťného pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 106,52 eur.

10. V zmysle článku VI. zmluvy - Omeškanie splácania - bod 3., v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti.

11. Podľa článku VI. zmluvy - bod 4., v prípadoch uvedených v odseku 3. čl. VI. tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať si 3% ročný úrok pri stavebnom úvere a pri medziúvere 5% ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu zo zostatku dlhu a zameškaných splátok.

12. V zmysle čl. VII. bod 1. zmluvy Odstúpenie od zmluvy, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX. Všeobecných podmienok.

13. Ako vyplýva z bodu 2. písm. i) čl. VII. zmluvy, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade ak dlžník nesplnil alebo porušil povinnosti vymedzené touto zmluvou alebo zabezpečovacími zmluvami.

14. V zmysle bodu 5. čl. VII. zmluvy, odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva.

15. Podľa čl. VII. bod 6 zmluvy odstúpením od tejto zmluvy nezaniká právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky s príslušenstvom.

16. Podľa článku VIII. zmluvy - Záverečné ustanovenia - bod 1., právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom a zákonom č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení a Všeobecnými podmienkami pre zmluvy o stavebnom sporení.

17. V zmysle čl. XIX Všeobecných podmienok pre stavebné sporenia pre fyzické osoby, Porušenie zmluvných podmienok a okamžitá splatnosť bod 2 písm. a) ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvnej dohody zo strany stavebného sporiteľa alebo ak je stavebný sporiteľ v omeškaní s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako tri mesiace v zmysle § 506 Obchodného zákonníka je stavebná sporiteľňa oprávnená postupovať v zmysle bodu 3 tohto článku.

18. V zmysle bodu 3 písm. b), c) čl. XIX. Všeobecných podmienok ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2 tohto článku, je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a vypovedať zmluvu alebo od nej odstúpiť.

19. Žalobca listami zo dňa 01.02.2018 oznámil pôvodne žalovaným, že dňa 20.02.2018 vyhlási konečnú splatnosť úveru, z dôvodu neuhradenia dlžných splátok. Žalobca pôvodne žalovaných upozornil, že v prípade nezaplatenia v stanovenej lehote vyhlási mimoriadnu splatnosť celého úveru a bude požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu. Listiny prevzali pôvodne žalovaní dňa 5.2.2018

20. Žalobca listami zo dňa 17.05.2018 oznámil pôvodne žalovaným, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, ku dňu 16.05.2018 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru, preto žiadal žalovaných vrátiť sumu 12.497,24 eur. Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru pôvodne žalovaní prevzali 21.05.2018.

21. V podaní doručenom súdu dňa 17.05.2019 žalobca uviedol, že poskytol žalovaným úver vo výške 14 000 eur s tým, že v zmysle čl. II. zmluvy o úvere, sa zmluvné strany dohodli, že za spracovanie úveru sa vyrubuje poplatok v zmysle platného sadzobníka poplatkov (116,10 eur) a za vydanie biankozmenky sa rovnako vyrubuje poplatok v zmysle platného Sadzobníka poplatkov. Zmluvné strany sa rovnako dohodli, že poplatok za mimoriadny medziúver a za biankozmenku sa zúčtuje pri prvej výplate medziúveru tak, že celová výška vyplateného medziúveru bude znížená o výšku týchto poplatkov (116,10 eur + 16,50 eur + výplata dňa 31.03.2010 vo výške 2 819,36 eur + 4 597,27 eur + 3783,37 eur + výplata dňa 14.06.2010 vo výške 2 667,40 eur = 14 000 eur). Žalovaní uskutočnili celkové vklady do vyhlásenia mimoriadnej

splatnosti, vo výške 9 604,48 eur - tieto vklady žalovaní v zmysle zmluvy o úvere zaplatili na konto sporenia č. 2817028 1 03. Zo sumy 9 604,48 eur bola suma vo výške 7000,48 eur preúčtovaná na konto medziúveru a suma vo výške 2 604 eur ostala na konte sporenia ako nasporená suma. Suma vo výške 95 eur bola započítaná na poplatky za vedenie účtu. Suma vo výške 291,20 eur na konte sporenia a 117,60 eur na konte úveru bola započítaná na poistenie úveru (na konte sporenia od 03/2010 do 06/2014 a na konte úveru od 07/2014 do 03/2016) - spolu zaplatené sporenie v celkovej výške 408,80 eur. Suma vo výške 6 787,88 eur bola započítaná na 6,49 % p. a. úroky za medziúver (úroky za medziúver od apríla 2010 do septembra 2017 boli zaplatené v plnej výške a čiastočne zaplatený úrok za úver za mesiac október 2017 vo výške 8,68 eur). Ku dňu vyhlásenia splatnosti bola suma vo výške 2 406,10 eur - suma z konta sporenia, započítaná na istinu poskytnutého úveru. Po vyhlásení splatnosti žalovaní neuskutočnili žiaden ďalší vklad. Žalovaná suma vo výške 12 314,24 eur - pozostáva zo sumy istiny 11 593,90 eur (poskytnutý úver vo výške 14 000 eur - nasporená suma vo výške 2 406,10 eur), z nezaplatených 6,49 % ročných úrokov za úver zo sumy 14 000 eur do vyhlásenia splatnosti vo výške 561,74 eur (čiastočne nezaplatený úrok za úver za mesiac október 2017 vo výške 67,04 eur a plne nezaplatené úroky za úver od mesiaca november 2017 do mája 2018), nezaplatené poistenie vo výške 145,60 eur (od 04/2016 do 05/2018) a nezaplatené poplatky vo výške 13 eur (13x1 eur - info o nezaplatenej splátke).

22. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

23. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

25. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

27. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

28. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

30. Ako vyplýva z § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

31. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

32. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

33. Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

34. Podľa ust. § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

35. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

36. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

37. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

38. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe

predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemeň.

39. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

40. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

41. Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

42. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaný ako dlžník spolu s pôvodne žalovanou Q. V. uzavreli Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX X XX, v súlade s ktorou poskytol žalobca pôvodne žalovaným medziúver vo výške 14.000,- eur.

43. Keďže nastali podmienky predpokladané v zmluve tým, že pôvodne žalovaní medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 01.02.2018 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom ich zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca 20.02.2018 vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru.

44. Keďže nastali podmienky predpokladané v zmluve tým, že dlžníci podstatne porušili zmluvu, žalobca ku dňu 16.05.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru a zároveň žiadal oboch žalovaných o okamžité vrátenie celého zostatku úveru v sume 12 497,24 eur.

45. Súd mal za preukázaný nárok na zaplatenie istiny v sume 12 314,24 eur (istina ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru 11 593,90, úroku z úveru do mimoriadneho zosplatenia (16.5.2018) v sume 561,74 eur a nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v sume 158,60 eur (poplatky za poistenie a info o nezaplatenej splátke).

46. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplátnym právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

47. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

48. Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

49. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

50. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ľarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

51. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 16.5.2018 teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 16.5.2018, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014.

52. V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

53. Záver súdu, že zmluvné úroky z úveru prislúchajú žalobcovi len do doby splatnosti dlhu, resp. do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, zodpovedá ustálenej súdnej praxi, ako aj judikatúre vyšších súdnych inšancií. Čo sa týka predčasnosti zosplatnenia úveru, ide vo svojej povahe o jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca, a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorým tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku

veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia, a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktoré by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa poprel účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav v žiadnom prípade nemožno pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa, nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Navodil by sa tiež stav, v ktorom veriteľ by nebol nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky by mu nahrádzali stav jeho potencionálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa nemôže užívať právnu ochranu, nakoľko s protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy spočívajúcej v úhrade príslušných úrokov z omeškania, a pokiaľ existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona. Povedané inak, v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 OZ v spojení s §3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Iným právnym posúdením ohľadne priznania úrokov z úveru po zosplatnení istiny by sa súd dostal do rozporu s konštantnou judikatúrou (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013 sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012 sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30. júna 2015). V súvislosti s vyššie uvedeným názorom porovnaj závery uvedené v odôvodnení rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/209/2018 zo dňa 25. 09. 2018.

54. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobcovi nepriznal nárok na úrok z úveru po zosplatnení vo výške 6,49% ročne zo sumy 11 593,90 eur od 17.05.2018 do zaplataenia a v tejto časti žalobu žalobcu zamietol. Žalobcovi priznal súd iba nárok na úrok z úveru do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dňa 16.5.2018 vo výške 561,74 eur.

55. V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

56. Zároveň súd žalobcovi priznal aj nárok na poplatky za poistenie v zmysle bodu II zmluvy za obdobie od apríla 2016 do mája 2018 v sume 145,60 eur (26x 5,60 eur). a nezaplatených poplatkov (info o nezaplatených splátkach) vo výške 13 eur (13x 1)

57. Dižná suma tak predstavuje istinu spolu s úrokom z úveru do vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v sume 12 155,64 eur, poplatkov za poistenie v sume 145,60 eur, nezaplatených poplatkov vo výške 13 eur.

58. Súd zaviazal na zaplataenie sumy 12 314,24 eur žalovaného a žalobe v uvedenom rozsahu vyhovel.

59. Aj napriek tomu, že úverová zmluva je absolútny obchod a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka.

60. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak nieť rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

61. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

62. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

63. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorú mu žalobca vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru poskytol, dostal do omeškania, preto ho súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania, a to vo výške neodporujúcej príslušnému ustanoveniu Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády, teda vo výške 5 % ročne dňom nasledujúcim po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, teda dňom 17.5.2018 do zaplatenia, zo sumy priznanej súdom.

64. Žalobcovi tak priznal úrok z omeškania z dlžnej sumy. Listom zo dňa 1.2.2018 bol žalovaný upozornený na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 20.2.2018.

65. Sadzba úroku z omeškania je v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., keďže ku dňu 17.5.2018 bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 0,00 % p.a. a výška úrokov z omeškania tak bola o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, nakoľko záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013. Žalobcom požadovaná sadzba úroku z omeškania 5% ročne tak neprevyšuje zákonnú sadzbu úroku z omeškania.

66. Podľa § 232 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), lehotá na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

67. Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Žalovaný je vdovec, poberá starobný dôchodok v sume 384,- eur mesačne, pričom spolu s vdoveckým dôchodkom poberá sumu 440,70 eur, iné príjmy nemá. Okrem rodinného domu, v ktorom žije, nie je vlastníkom majetku väčšej hodnoty. Účty v bankách nemá. V dome, ktorého je vlastníkom býva s postihnutým synom, ktorý je na invalidnom dôchodku. Na lieky mesačne vynaloží sumu 20,- eur. Vzhľadom na sociálnu, finančnú a majetkovú situáciu žalovaného, súd mu povolil uspokojiť nárok žalobcu v primeraných splátkach po 50,- eur. Účelom priznania dlžnej sumy súdnym rozhodnutím nemôže byť likvidačné pôsobenie na spotrebiteľa, ktorý sa dostáva z finančných problémov, ale uspokojenie nároku veriteľa, pričom žalobca aj vzhľadom na priznanie nároku na úrok z omeškania nebude takýmto rozhodnutím nijako ukrátený.

68. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

69. V zmysle § 255 ods. 1, ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

70. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

71. Pre účely určenia pomeru úspechu medzi stranami sporu súd vyčíslil uplatňovanú pohľadávku žalobcu ku dňu podania žaloby dňa 26.3.2019. Žalobca požadoval sumu 12 314,254 eur, úrok z úveru vo výške 6,49 % zo sumy 11 593,90 eur od 17.05.2018 do zaplatenia, ktorý po vyčíslení ku dňu 21.11.2018 predstavuje sumu 387,56 eur, úrok z omeškania vo výške 5.00% ročne zo sumy 12 314,24 eur odo dňa 17.05.2018 do zaplatenia, ktorý po vyčíslení ku 21.11.2018 predstavuje sumu 317,14 eur. Z uplatnenej sumy 13 019,03 eur (ku dňu 21.11.2018) žalobcovi bolo priznaných 12 314,24 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% zo sumy 12 314,24 eur od 17.05.2018 do zaplatenia, ktorý po vyčíslení ku 21.11.2018 predstavuje sumu 317,14 eur. Žalobcovi bolo teda priznaných 12631,38 eur.

72. Žalobcov úspech tak predstavoval 97,02% ($12\,631,38 \times 100 : 13\,019,03 = 97,02\%$) a neúspech 2,98% a po odpočítaní neúspechu žalobcu od jeho úspechu, žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 94%

73. Uvedenú náhradu mu súd aj priznal. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

74. Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.